

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปและปัจจัยที่มีผลในการ
ตัดสินใจทำธุรกิจการผลิตส้มที่มีการเกษตรดีที่เหมาะสม

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ธุรกิจการผลิตส้มที่มีการเกษตรดีที่เหมาะสม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการวิจัยภายใต้ งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ธุรกิจการผลิตส้มที่ปลอดภัยจากสารเคมี
2. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ
3. ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อให้ผลการศึกษา มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

“ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างยิ่ง”

ผู้สัมภาษณ์..... วันที่..... เวลา.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด เชียงใหม่..... เบอร์โทรศัพท์.....

() หัวหน้าครัวเรือน () คู่สมรสหัวหน้าครัวเรือน () บุตรของหัวหน้าครัวเรือน ().....

หัวหน้าครัวเรือนชื่อ.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

1. เพศ.....
2. อายุ..... ปี (หัวหน้าครัวเรือนอายุ..... ปี ในกรณีผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ใช่หัวหน้าครัวเรือน)
3. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
4. ท่านประกอบอาชีพเกษตรมาแล้ว.....ปี () ตั้งแต่บรรพบุรุษ
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของท่านที่ปัจจุบันอาศัยอยู่กับท่าน มี..... คน
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของท่านที่สามารถช่วยเหลือทางการเกษตรได้ มี..... คน
7. จำนวนสมาชิกที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับท่านแล้วและได้ส่งเงินกลับมาช่วยเหลือครอบครัว.....คน
8. ลักษณะการถือครองที่ดิน
 - การถือครองที่ดินรวม.....ไร่

- () ของตนเอง จำนวน.....ไร่ ใช้ในการเกษตร.....ไร่ นอกการเกษตร.....ไร่
- () เช่า จำนวน.....ไร่
- () อื่นๆ.....จำนวน.....ไร่
9. นอกจากสวนส้มเขียวหวานแล้วท่านใช้ที่ดินในการเกษตรของท่าน เพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ทำนา จำนวน.....ไร่
- () ทำไร่ จำนวน.....ไร่
- () ทำสวนส้มเขียวหวาน จำนวน.....ไร่
- () ทำสวนอื่น.....จำนวน.....ไร่
- () เลี้ยงสัตว์ จำนวน.....ไร่
- () อื่นๆ.....จำนวน.....ไร่
10. รายได้รวมทั้งหมดในการทำภาคเกษตรในปี 2548 คิดเป็นเงินประมาณ.....บาท
โดยได้มาจาก	- ทำนา	จำนวน.....บาท
	- ทำไร่ ระบุ.....	จำนวน.....บาท
	- ทำสวน ระบุ.....	จำนวน.....บาท
	- เลี้ยงสัตว์ ระบุ.....	จำนวน.....บาท
	- อื่นๆ ระบุ.....	จำนวน.....บาท
11. ท่านมีรายได้นอกเหนือจากการทำการเกษตรหรือไม่ (เช่นรับจ้างทั่วไป, รับราชการ)
- () ไม่มี
- () มี () รับจ้าง.....ประมาณรายได้ปี 2548 จำนวน.....บาท
- () ค้าขาย.....ประมาณรายได้ปี 2548 จำนวน.....บาท
- () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ...ประมาณรายได้ปี 2548 จำนวน.....บาท
12. ท่านมีเงินเก็บออมในธนาคาร ณ วันนี้ หรือไม่
- () ไม่มี
- () มี ระบุ จำนวน.....บาท
13. ในปี 2548 ท่านมีการกู้ยืมเงินเชื่อเพื่อการเกษตรหรือไม่
- () ไม่มี
- () มี

ระบุแหล่งผู้ซื้อ	จำนวน (บาท)	วัตถุประสงค์									
		ลงทุนทำ การเกษตร		ชำระหนี้เก่า		ค่า ทุนการศึกษา บุตร		ซื้อสิ่ง อำนวยความสะดวก		อื่นๆ	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. สหกรณ์ การเกษตร											
2. ธ.ก.ส											
3. กองทุน หมู่บ้าน											
4. ธนาคาร พาณิชย์อื่นๆ											
5. อื่นๆ....											

14. ท่านมีหนี้สินที่ค้างชำระ ณ วันนี้หรือไม่

() ไม่มี

() มี ระบุ จำนวน..... บาท

15. ท่านสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลาหรือไม่ (รวมถึง สินค้าผ่อนส่ง)

() ได้

() ไม่ได้ เพราะ.....แก้ปัญหาโดย.....

ตอนที่ 2.1 ลักษณะทั่วไปในการผลิตส้มเขียวหวาน ของเกษตรกร

1. รูปแบบหรือลักษณะในการปลูกส้มเขียวหวานในแปลงของท่าน คือ

() ปลูกแบบใช้สารเคมีและปฎิวัติศาสตร์อย่างเข้มข้น

() ปลูกแบบปลอดภัยจากสารพิษ

() ปลูกแบบอินทรีย์

() ปลูกตามระบบ GAP

() อื่นๆ.....

2. เพื่อนบ้านของท่านทำการเพาะปลูกส้มเขียวหวานรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ปลูกแบบใช้สารเคมีและปฎิวัติศาสตร์อย่างเข้มข้น

() ปลูกแบบปลอดภัยจากสารพิษ

() ปลูกแบบอินทรีย์ (ไม่มีการใช้ปฎิวัติศาสตร์และสารเคมีชนิดใดเลย)

() ปลูกตามระบบ GAP

() ไม่ได้ปลูกส้มเขียวหวาน/ไม่ทราบ

() อื่นๆ

หมายเหตุ สำหรับเกษตรกรที่ไม่ได้ปลูกส้มเขียวหวานตามระบบ GAP ให้ข้ามไป ตอบข้อ 8 เป็นต้นไป

3. ท่านผลิตส้มเขียวหวานระบบ GAP มาเป็นเวลา ปี เริ่มเมื่อปี
4. ท่านเคยปลูกผลิตส้มเขียวหวานแบบใดมาก่อนที่จะเปลี่ยนมาปลูกตามระบบ GAP
- () ปลูกแบบใช้สารเคมีและปุ๋ยวิทยาศาสตร์อย่างเข้มข้น
 - () ปลูกแบบปลอดภัยจากสารพิษ
 - () ปลูกแบบอินทรีย์
 - () ก่อนหน้านั้น ไม่ได้ปลูกส้มเขียวหวาน (ปลูกส้มเขียวหวานครั้งแรก ก็ปลูกแบบ GAP เลข)
5. สาเหตุที่ท่านปลูกส้มเขียวหวานตามระบบ GAP คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. ได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ
 - () 2. ศึกษาและตัดสินใจเข้าร่วมเอง
 - () 3. ได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากเพื่อนเกษตรกร
 - () 4. อื่นๆ
6. ความคาดหวังในการตัดสินใจเข้าร่วมการปลูกด้วยระบบ GAP (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น
 - () 2. ทำให้ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย
 - () 3. ทำให้มีรายได้หรือกำไรสูงขึ้น
 - () 4. ทำให้ตนเองและสมาชิกในครอบครัวลดความเสี่ยงจากอันตรายจากสารเคมีที่ใช้
 - () 5. อื่นๆ
7. ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการปลูกส้มเขียวหวานตามระบบ GAP (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัย
 - () 2. กำไรสูงขึ้น
 - () 3. มีตลาดรองรับมากขึ้น
 - () 4. สุขภาพของเกษตรกรและสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น
 - () 5. อื่นๆ

8. พื้นที่ปลูกส้มเขียวหวานทั้งหมด.....แปลง รวมทั้งหมด.....ไร่

แปลงที่	จำนวน (ไร่)	ลักษณะการถือครอง (1) ของตนเอง (2) เช่า (3) ทำกินฟรี (ระบุ)	ค่าเช่า (กรณีที่เช่า)	ระยะการปลูก ระหว่างต้น	สภาพที่ปลูก (1) ที่ดอน (2) ที่ลุ่ม	ลักษณะของที่ดินที่ปลูกอยู่ (1) ดินเหนียว (2) ดินเหนียวปนทราย (3)ดินร่วน (4)ดินร่วนปนทราย	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (1) ดี (2) ปานกลาง (3) ต่ำ	แหล่งน้ำ (1) น้ำประปา น้ำก๊อก (2) น้ำบ่อ น้ำบาดาล (3) น้ำในแม่น้ำ ลำธาร และคลอง (4) อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ (5) อื่นๆ (ระบุ)	ระบบการให้น้ำแบบใด (1) ปล่อยตามธรรมชาติ(2) ปล่อยตามร่อง (3) ใช้สายยาง (4) ใช้ระบบสปริงเกอร์/น้ำหยด

แปลงที่	การปลูก (1) พร้อมกันทั้งแปลง (2) ไม่พร้อมกัน	ถ้า พร้อมกันทั้งสวน ปัจจุบัน ส้มเขียวหวานมีอายุปี	พันธุ์ (1) พันธุ์สายน้ำผึ้ง (2) พันธุ์สีทอง (3) พันธุ์พริมองค์ (4) พันธุ์อื่น ๆ ...	ไม่พร้อมกันแบ่งออกเป็น.....รุ่น				
				รุ่นที่	พันธุ์ (1) พันธุ์สายน้ำผึ้ง (2) พันธุ์สีทอง (3) พันธุ์พริมองค์ (4) พันธุ์อื่น ๆ ...	จำนวน (ไร่)	จำนวน (ต้น)	ปัจจุบันมีอายุ (ปี)

9. ท่านได้ปลูกส้มเขียวหวานนอกฤดูกลางหรือไม่
 () ไม่ปลูก () ปลูก พันธุ์
10. ท่านมีประสบการณ์ในการปลูกส้มเขียวหวานมาทั้งหมด.....ปี
11. ท่านเคยทำอาชีพอย่างอื่น หรือเคยปลูกพืชอย่างอื่นมาหรือไม่
 () ไม่เคย () เคย โปรดระบุ
12. สวนที่ท่านปลูกส้มเขียวหวานในปัจจุบันนี้ เคยปลูกพืชอย่างอื่นมาหรือไม่
 () เคย โปรดระบุ เหตุผลในการเปลี่ยน
- () ไม่เคย
13. สวนส้มเขียวหวานของท่านเคยเป็น หรืออยู่ใกล้ที่ทิ้งขยะ โรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือไม่
 () ไม่ใช่ () ใช่ โปรดระบุ
14. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการลงทุนปลูกส้มเขียวหวานนี้ ได้มาจากแหล่งใดบ้าง
 () ทุนส่วนตัว ร้อยละ
- () กู้ยืม ร้อยละ
- () อื่นๆ ร้อยละ
15. เหตุผลที่ท่านเลือกปลูกส้มเขียวหวาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () ตลาดมีความต้องการสูง
 () เป็นพืชดั้งเดิม
 () ให้ผลผลิตสูง
 () ผลผลิตได้ราคาดี
 () ให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี
 () พื้นที่เหมาะสมในการปลูก
 () ปลูกทดแทนพืชอื่นที่ไม่เหมาะสม
 () มีความรู้และประสบการณ์ ในการปลูก
 () อื่นๆ
16. ท่านมีวิธีการจัดหาปัจจัยการผลิต อย่างไร
 () หาซื้อเอง จาก..... () จำยสด () เชื้อ กำหนดชำระคืนเมื่อ.....
 () ซื้อผ่านนายทุน/คนกลาง..... () จำยสด () เชื้อ กำหนดชำระคืนเมื่อ.....
 () ซื้อในนามของกลุ่ม..... () จำยสด () เชื้อ กำหนดชำระคืนเมื่อ.....
17. ท่านปลูกพืชอื่นแซม ระหว่างต้นส้มเขียวหวานหรือไม่
 () ปลูก พืชที่ปลูกแซมได้แก่ ระบุ
- ประโยชน์ที่ได้จากการปลูกพืชแซม
- () ไม่ปลูก

- () ขายเป็น กก./ใส่ถุง
.....กก./กล่อง
- () บรรจุในกล่องกระดาษ โดยมี
.....กก./กล่อง
- () บรรจุในตะกร้าพลาสติก โดยมี.....กก./ตะกร้า () บรรจุในถุงไม้ไผ่ โดยมี.....
.....กก./เซ่ง
24. ผลผลิตของท่าน สามารถส่งออกไปขายในต่างประเทศได้หรือไม่
() ไม่ได้
() ได้ โดยสามารถส่งออกได้ ร้อยละ.....ของผลผลิต
25. ผลผลิตของท่าน เคย ส่งออกไปขายในต่างประเทศหรือไม่
() ไม่เคย
() เคย () ทุกปี ร้อยละ.....ของผลผลิต
() ไม่ทุกปี ประมาณ.....ปีครั้ง แล้วปีที่ผ่านมา () ไม่ได้ส่งออก () ส่งออก
() ส่งออกเอง () ผ่านตัวกลาง (ระบุชื่อบริษัทสถานที่).....
-
26. ท่านได้ Wax ผลส้มเขียวหวาน ก่อนออกจำหน่าย หรือไม่ () Wax อัตราค่า Wax.....
..... () ไม่ Wax
27. เหตุผลที่ขายส้มเขียวหวานผ่านพ่อค้าคนกลางในท้องที่ กรณีที่ขายโดยผ่านพ่อค้าคนกลางในท้องที่
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ขาดยานพาหนะ
() สะดวกรวดเร็ว
() ไม่มีเวลาที่จะนำไปขายเอง
() อื่นๆ
28. ลักษณะการจำหน่าย
() ตีราคาก่อนแล้วเก็บผลภายหลังแบบขายขาด (เหมาคืน)
() ตีราคาก่อนแล้วเก็บผลภายหลังแบบขายขาด (ซึ่งตามน้ำหนัก)
() ขายขาดแบบเหมาคืนส่วนหนึ่งกับขายขาดแบบซึ่งตามน้ำหนักส่วนหนึ่ง
() เก็บผลก่อนแล้วตีราคา
() อื่นๆ
29. ผู้กำหนดราคาซื้อขายผลผลิตส้มเขียวหวาน () ตัวท่านเอง ()
พ่อค้าที่รับซื้อ
30. ราคาที่จำหน่ายส้มเขียวหวานท่านพอใจ หรือไม่
() พอใจ () ไม่พอใจ เพราะ.....
31. วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตส้มเขียวหวาน
() ชำระทั้งหมดเมื่อตกลงราคาซื้อขายแล้ว

() มักจำไว้จำนวนหนึ่งและชำระส่วนที่เหลือเมื่อเก็บส้มเขียวหวานหมดแล้ว () อื่นๆ

ตอนที่ 3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร

- ท่านได้เรียนรู้วิธีการทำสวนส้มเขียวหวาน จากใคร
 - () ตนเอง
 - () บิดา มารดา/บรรพบุรุษ
 - () เพื่อนบ้าน
 - () ได้รับความรู้จากการอบรม/แนะนำ
- ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือเป็นสมาชิกของกลุ่มในท้องถิ่นของท่านบ้างหรือไม่ (เช่น สมาชิกสหกรณ์ การเกษตร , กองทุนหมู่บ้าน หรือกิจกรรมอื่นๆ)
 - () ไม่เข้า เพราะ.....
 - () เข้า ระบุ จำนวน.....ครั้ง/ปี
ระบุ ชื่อกิจกรรม/โครงการ.....
- ท่านเป็นผู้นำทางสังคมใดในปัจจุบัน
 - () ผู้ใหญ่บ้าน () กำนัน
 - () กรรมการหมู่บ้าน () ประธานกลุ่ม ระบุชื่อกลุ่ม.....
 - () ไม่ได้เป็น () อื่นๆ
- ในแต่ละปีมีเจ้าหน้าที่จากทางราชการ/สถาบันการศึกษามาแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตรกับท่านบ้างหรือไม่
 - () ไม่มี
 - () มี ระบุจำนวน.....ครั้ง
ระบุเรื่อง
- ในปี 2548 ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรจากแหล่งใดและบ่อยแค่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่ง	บ่อย	ไม่บ่อย	ความถี่	ไม่ได้รับ เลย	เพราะ	ระบุเรื่อง
() โทรทัศน์						
() วิทยุ						
() หนังสือพิมพ์						
() ผู้นำท้องถิ่น						
() เพื่อนบ้าน						
() เกษตรตำบล/อำเภอ						
() เจ้าหน้าที่จาก						

หน่วยงานอื่น						
() บริษัทเอกชน						
() อื่นๆ.....						

6. ในปี 2548 ท่านเคยไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรบ้างหรือไม่
- () ไม่เคย เพราะ
-
- () เคย ระบุเรื่อง 1.....
- 2.....
7. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของทางราชการหรือไม่ (หน่วยงานและด้านใดบ้าง)
-
-
8. ท่านอยากให้รัฐบาลหรือหน่วยงานราชการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกส้มเขียวหวาน ในด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง
-
-
-

ตอนที่ 4 ปัญหาและการป้องกันความเสี่ยงของเกษตรกรในการปลูกส้มเขียวหวาน

1. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อปัญหาการปลูกส้มเขียวหวาน

ปัญหาการปลูกส้มเขียวหวาน	(0)ไม่มี (1) น้อย (2) ปานกลาง(3) มาก	อธิบายปัญหามาพอสังเขป	ความถี่ (กี่ปี/ ครั้ง)	การแก้ปัญหา หรือการป้องกันที่ผ่านมา
1. เงินทุนที่ใช้ในการปลูกส้มเขียวหวาน				
2. ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ใช้ปลูกส้มเขียวหวาน				
3. แรงงานเพื่อการผลิต 3.1 ความยากในการจัดจ้าง (แหล่ง) 3.2 ค่าแรงแพง 3.3 อำนาจในการต่อรองค่าแรง				
4. พันธุ์ส้มเขียวหวานที่ใช้ปลูก				
5. ปริมาณผลผลิตไม่แน่นอน เช่นผลผลิตออกเว้นปี สลับกัน				
6. คุณภาพของผลผลิตส้มเขียวหวาน				
7. แหล่งน้ำที่ใช้				
8. แหล่งความรู้ทางวิชาการ				

ปัญหาการปลูกส้มเขียวหวาน	(0)ไม่มี (1) น้อย (2) ปานกลาง(3) มาก	อธิบายปัญหามาพอสังเขป	ความถี่ (กี่ปี/ ครั้ง)	การแก้ปัญหา หรือการป้องกันที่ผ่านมา
<p>9. ปุ๋ยเคมีที่ใช้ในการบำรุงต้นส้มเขียวหวาน</p> <p>9.1 ความยากในการจัดซื้อ (แหล่ง)</p> <p>9.2 ราคาแพง</p> <p>9.3 อำนาจในการต่อรองราคา</p> <p>ปุ๋ยคอกที่ใช้ในการบำรุงต้นส้มเขียวหวาน</p> <p>9.4 ความยากในการจัดซื้อ (แหล่ง)</p> <p>9.5 ราคาแพง</p> <p>9.6 อำนาจในการต่อรองราคา</p>				
<p>10. สารเคมีที่ใช้ในการกำจัดโรคและแมลง</p> <p>10.1 ความยากในการจัดซื้อ (แหล่ง)</p> <p>10.2 ราคาแพง</p> <p>10.3 อำนาจในการต่อรองราคา</p>				
11. โรค				
12. แมลง				
13. วัชพืช				
14. สัตว์ศัตรู(ค้างคาว/หนู/นก)				
15. ข่าวสารการตลาดและราคา (ไม่เพียงพอ)				
16. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจำหน่าย				

ปัญหาการปลูกส้มเขียวหวาน	(0)ไม่มี (1) น้อย (2) ปานกลาง(3) มาก	อธิบายปัญหาตามข้อสังเกต	ความถี่ (กี่ปี/ ครั้ง)	การแก้ปัญหา หรือการป้องกันที่ผ่านมา
16.1 ไม่มีผู้รับซื้อ 16.2 พ่อค้าคนกลางกดราคา 16.3 ราคาตลาดของส้มเขียวหวานตกต่ำ 16.4 อื่นๆ				
16. อื่นๆ				
17. อื่นๆ				

*โรค: โรคกรีนนิ่ง โรคทรისტีเตซ่า โรครากเน่า-โคนเน่า โรคแคงเกอร์ **แมลง: หนอนชอนใบส้ม เพลี้ยไฟพริก เพลี้ยไก่แจ้ส้ม หนอนเจาะสมอฝ้าย เพลี้ยอ่อน ไรแดงแอฟริกัน ไรสนิมส้ม

ตอนที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพและ ความปลอดภัยของเกษตรกรผู้ผลิต

สัมภาษณ์

- ท่านทราบกระแสนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน ที่มักจะคำนึงถึง “คุณภาพและความปลอดภัย” เป็นสำคัญหรือไม่
 - () ไม่ทราบ เพราะ
 - () ทราบ ระบุ
- ท่านเชื่อหรือไม่ว่า ระบบการผลิตแบบ GAP จะสามารถส่งผลให้ท่านได้สัมภาษณ์ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย
 - () เชื่อ เพราะ
 - () ไม่เชื่อ เพราะ
- ความตระหนักถึงผลที่เกิดจากการใช้สารเคมีในการผลิตสัมภาษณ์ต่อไปนี้หรือไม่

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือตามความเป็นจริง

รายการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. การใช้ติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี ต้องเพิ่มปริมาณการใช้ขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น		
2. การใช้สารเคมีในปริมาณมากหรือเป็นเวลานานจะทำให้ดินเสื่อมโทรมลง ในระยะยาว		
3. หากไม่ระวังในการใช้สารเคมีหรือมีเก็บรักษาที่ไม่ถูกต้อง อาจเป็นอันตรายต่อตนเองและครอบครัว		
4. ถ้าใช้ปริมาณมากหรือเป็นระยะเวลานาน แมลง สัตว์และวัชพืชเกิดการดื้อยา		
5. หากมีการใช้สารเคมีปริมาณมากอาจมีสารตกค้างในผลผลิต		
6. เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ถ้าเก็บผลผลิตก่อนกำหนด อันเนื่องมาจากมีสารเคมีตกค้างในผลผลิต		
7. สารเคมีที่ใช้มีผลทำลายแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ เช่น ตัวห้ำ ตัวเบียน		
8. สารเคมีอาจไหลลงสู่แม่น้ำ ทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำ		
9. สารเคมีที่ใช้ อาจทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ		
10. สารเคมีที่ใช้ อาจทำให้เกิดมลภาวะทางดิน		

หมายเหตุ สำหรับเกษตรกรที่ปลูกสัมภาษณ์ตามระบบ GAP ให้ข้ามไปตอบข้อที่ 6

- ท่านเคยได้ยินคำว่า “GAP” หรือ “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเหมาะสม” หรือไม่
 - () เคยได้ยิน ระบุแหล่ง
 - () ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปข้อ....)

5. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับ GAP ต่อไปนี้หรือไม่

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือตามความเป็นจริง

รายการ	ทราบ	ไม่ทราบ
1. ความหมาย		
2. วัตถุประสงค์		
3. หลักการปฏิบัติ		
4. ประโยชน์		

สาเหตุใดที่ทำให้ท่านไม่เลือกปลูกส้มเขียวหวานตามระบบ GAP (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่มีความรู้ความเข้าใจ
- () 2. ขาดเงินทุนสนับสนุน
- () 3. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ GAP
- () 4. ไม่เห็นประโยชน์หรือความจำเป็นจากการเข้าร่วม
- () 5. ขั้นตอนในการเข้าร่วมยุ่งยาก ละเอียด สลับซับซ้อน
- () 6. ขาดสมาชิกหรือแรงงานในการช่วยทำ GAP
- () 7. ขาดความมั่นใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ
- () 8. สวนและบ้านห่างไกลจากตัวเมืองมากทำให้ไม่สะดวกในการติดต่อหรือดำเนินการ
- () 9. คิดว่าจะไม่มีเวลาเอาใจใส่
- () 10. ความยุ่งยากในการติดต่อประสานงาน ขอความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- () 11. ยังมีความปลอดภัยน้อยกว่าระบบที่ท่านปลูกอยู่
- () 12. คิดว่าอาจจะมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น
- () 13. อื่นๆ

5. จากข้อมูลข้อต่อไปนี้เป็นหลักการปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

โดยใช้เกณฑ์การตัดสินดังนี้

ทราบ	หมายถึง	ท่านเข้าใจหรือรู้ในข้อความที่กำหนด
ไม่ทราบ	หมายถึง	ท่านไม่เข้าใจหรือไม่รู้ในข้อความที่กำหนด
ทำอยู่	หมายถึง	ท่านกำลังปฏิบัติตามข้อความที่กำหนดนั้น
ไม่ได้ทำ	หมายถึง	ท่านไม่ได้ปฏิบัติตามข้อความที่กำหนดนั้น
ทำไม่ได้	หมายถึง	ท่านไม่แน่ใจหรือไม่สามารถทำตามข้อกำหนดนั้นได้

6.1 ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติ เพื่อเกษตรกรที่ดีและเหมาะสม

กระบวนการปฏิบัติการ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
ช่วงเตรียมปัจจัยการผลิต					
1. จัดทำข้อมูลประจำแปลงพร้อมกับการใช้ที่ดินย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี					
2. ถ้าแปลงของท่านอยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม หรือพื้นที่มีความเสี่ยง ท่านจะต้องนำตัวอย่างดินส่งไปวิเคราะห์เพื่อตรวจคุณภาพที่ห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้					
3. ทำการบันทึกรายละเอียดการเก็บตัวอย่างดินและเก็บใบแห้งไว้เป็นหลักฐาน					
4. น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตต้องไม่ใช่ น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมอื่น ที่อาจเกิดการปนเปื้อนได้					
5. เก็บตัวอย่างน้ำอย่างน้อย 1 ครั้ง ในระยะเริ่มระบบ GAP					
6. จัดเก็บสารเคมีชนิดต่างๆ ในสถานที่มิดชิดปลอดภัย แยกออกจากที่พักอาศัยและไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ เพื่อป้องกันสารเคมีปนเปื้อนในแหล่งน้ำ					
7. สารเคมีที่เปิดใช้แล้วห้ามถ่ายออกจากภาชนะบรรจุเดิม ให้ปิดป้ายแสดงชัดเจนและแยกเก็บเป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน					
8. โรงเก็บสารเคมีต้องมีเครื่องมือและวัสดุป้องกันอุบัติเหตุอย่างครบถ้วน เช่น น้ำยาล้างตา น้ำสะอาด ทรายและอุปกรณ์ดับเพลิง เป็นต้น					
9. ต้องใช้สารเคมีให้สอดคล้องกับรายการสารเคมีที่ประเทศผู้ค้านุญาตให้ใช้					
10. อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง					

กระบวนการปฏิบัติการ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
11. เกษตรกรและแรงงานที่ปฏิบัติงานเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรรู้จักศัตรูพืช ชนิดและอัตราการใช้สาร การเลือกใช้เครื่องพ่นและอุปกรณ์หัวฉีด รวมทั้งวิธีพ่นสารเคมีที่ถูกต้อง					
12. ขณะฉีดพ่นสารเคมี ต้องสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้าเพื่อป้องกันอันตรายจากสารพิษ					
13. เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และใช้ให้หมดในคราวเดียว ไม่ควรเหลือติดค้างในถังพ่น					
14. เมื่อใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชหมดแล้ว ให้ล้างภาชนะบรรจุสารเคมีด้วยน้ำ 2-3 ครั้ง แล้วเทลงในถังพ่นสารเคมี ปรับปริมาณน้ำตามความเข้มข้นที่กำหนด ก่อนนำไปใช้พ่นป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
15. พ่นสารกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็นขณะลมสงบ หลีกเลี่ยงการพ่นในขณะที่แดดจัดหรือลมแรง และขณะปฏิบัติงานผู้พ่นต้องอยู่เหนือลมตลอดเวลา					
16. หลังการพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง ผู้พ่นต้องอาบน้ำ สระผม และเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที เสื้อผ้าที่ใส่ขณะพ่นสารต้องซักให้สะอาดทุกครั้ง					
17. ต้องหยุดใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนการเก็บเกี่ยวตามที่ระบุไว้ในฉลากกำกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละชนิด					
18. ส่วนต่างๆของกิ่งพืชที่มีโรคพืชทำลาย ต้องเผาทำลายนอกแปลง					
19. จำแนกและแยกประเภทของขยะให้ชัดเจน รวมทั้งควรมีถังขยะวางให้เป็นระเบียบ หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน					
20. ต้องมีอุปกรณ์การเกษตรเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					

กระบวนการปฏิบัติการ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
21. สถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือการเกษตร ควรเป็นสัดส่วน ปลอดภัย ง่ายต่อการนำไปใช้งาน มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดทำรายการและแผนการตรวจบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์การเกษตรทุกชนิด ลงในแบบบันทึก					
22. เครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลผลิต ต้องมีการทำความสะอาดทุกครั้งก่อนการใช้งาน และเมื่อใช้งานเสร็จแล้วต้องทำความสะอาด ก่อนนำไปเก็บ					
23. กรณีที่ต้องใช้เครื่องมือที่อาศัยความเที่ยงตรงในการปฏิบัติงาน ต้องมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่ามี ความคลาดเคลื่อนต้องดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนใหม่ เพื่อให้อุปกรณ์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเมื่อนำมาใช้งาน					
24. จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญได้แก่ พันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายการ ปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อจัดหาลงในแบบบันทึก					
25. ปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่ไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ หรือไม่น่าเชื่อถือ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานหรือห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้เพื่อตรวจวิเคราะห์ บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอย่างปัจจัยการผลิตลงในแบบบันทึก รวมทั้งเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์ไว้เป็นหลักฐาน					
ช่วงการผลิต					
1. ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะให้สอดคล้องกับธรรมชาติของส้มเขียวหวาน เพื่อป้องกันการชอกช้ำของผลผลิตเนื่องจากการเก็บเกี่ยว					

กระบวนการปฏิบัติ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
2. ต้องมีวัสดุรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตขณะเก็บเกี่ยวในแปลง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ สิ่งปฏิจุล เศษดินและสิ่งสกปรก หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่นๆจากพื้นดิน					
3. ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุและการขนส่งผลผลิต ต้องแยกต่างหากจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้าย หรือขนส่งสารเคมี หรือปุ๋ย เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรและจุลินทรีย์ที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค และความเสียหายของผลผลิต					
4. ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุขั้นต้นเพื่อการขนถ่ายภายในแปลง ไปยังพื้นที่คัดแยกบรรจุ ต้องมีความเหมาะสม มีวัสดุภายในภาชนะเพื่อป้องกันการกระแทกเสียดสี หรือรอยแผลที่เกิดจากการขูดขีด รวมทั้งป้องกันการเสื่อมสภาพของผลผลิตเนื่องจากความร้อนและแสงแดด					
5. การเคลื่อนย้ายผลผลิตในแปลงควรปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง					
6. ต้องมีกระบวนการคัดแยกเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของลูกค้าและผู้บริโภค					
7. ต้องมีพื้นที่การจัดวางแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพให้เป็นสัดส่วน					
8. มีแผนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ด้อยคุณภาพอย่างชัดเจน					
9. ต้องมีการบันทึกการปฏิบัติงานตามแบบบันทึก					
10. ต้องมีการบันทึกเอกสารอย่างครบถ้วนตั้งแต่เริ่มต้นการเพาะปลูกไปจนถึงการขนย้ายผลผลิตเพื่อไปจำหน่าย และลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกข้อมูล					

กระบวนการปฏิบัติ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
11. ถ้ามีแปลงการผลิตมากกว่า 1 แปลงต้องแยกบันทึกข้อมูลเป็นรายแปลง					
12. ต้องมีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นฤดูกาลการผลิตแต่ละฤดูกาล เพื่อสะดวกต่อการตรวจสอบและการนำมาใช้					
13. ต้องเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไว้เป็นอย่างดีอย่างน้อย 3 ปีของการผลิตติดต่อกัน หรือตามที่ผู้ประกอบการหรือลูกค้าต้องการ เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้					
ช่วงการดูแลรักษา					
1. ต้องสำรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืช ทุก 7-10 วัน ตั้งแต่เพาะเมล็ดจนถึงเก็บเกี่ยว เพื่อประเมินจำนวนและระดับความเสียหายทางเศรษฐกิจ					
2. ต้องใช้วัตถุอันตรายที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีทะเบียนวัตถุอันตราย และมีคำแนะนำบนฉลากให้ใช้กับพืชชนิดนั้นๆ					
3. ต้องไม่ใช่สารเคมีที่ระบุในทะเบียนวัตถุอันตรายที่ห้ามใช้ และที่ระบุในรายการสารเคมีที่ประเทศคู่ค้าห้ามใช้					
4. ต้องหยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามเวลาที่ระบุในวิธีการแก้ปัญหาในแผนการควบคุมการผลิต					
ช่วงการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว					
1. เก็บเกี่ยวตามอายุการเก็บเกี่ยวของส้มเขียวหวาน ด้วยความระมัดระวัง โดยใช้มีดหรือกรรไกรคมและสะอาด					
2. ขนย้ายผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้วจากบริเวณที่เก็บเกี่ยวไปยังโรงเรือนภายในแปลง หรือในที่ร่มด้วยความระมัดระวังทันทีที่เก็บเกี่ยวเสร็จ					

กระบวนการปฏิบัติ	ความรู้ความเข้าใจ		การปฏิบัติ		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทำอยู่	ไม่ได้ทำ	ทำไม่ได้
3. คัดแยกผลผลิตที่เสียหายจากการเก็บเกี่ยว หรือมีตำหนิ จากโรคและแมลงแยกไว้ต่างหาก					
4. คัดแยกคุณภาพและขนาดของผลผลิตตามความต้องการของแต่ละตลาด					
5. เรียงผลผลิตที่ผ่านการคัดแยกแล้วในตะกร้าพลาสติก หรือเข่งไม้ไผ่ที่บุด้วยวัสดุสะอาดป้องกันการกระแทกและการขูดขีด					

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน (ฤดูกาลผลิตในปี 2548/2549)

1. ค่าปุ๋ยเคมี.....บาท
2. ค่าปุ๋ยอินทรีย์.....บาท
3. ค่ายาฆ่าแมลง/โรค.....บาท
4. ค่ายาปราบวัชพืช.....บาท
5. ค่าแรงที่ใช้ในการดูแลรักษาสวนแต่ละปี
 - () ใช้แรงงานในครอบครัว ไม่มีค่าจ้างแรงงาน
 - () จ้างเป็นงานๆ (โปรดให้รายละเอียดตามตาราง)
 - () จ้างชั่วคราว () จ้างประจำ ค่าจ้างบาทต่อเดือน

ถ้าจ้างชั่วคราว ท่านจ้างในกิจกรรมต่อไปนี้อย่างไร

รายการ	จำนวน (ครั้ง/ปี)	จำนวนแรงงาน (คน/ครั้ง)	ระยะเวลา (วัน/ครั้ง)	อัตราค่าแรง (บาท/วัน/คน)	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	หมายเหตุ
ให้น้ำ						
ให้ปุ๋ย						
ให้ยาปราบศัตรูพืช						
ตัดหญ้า						
ตัดแต่งกิ่ง						

รายการ	จำนวน (ครั้ง/ ปี)	จำนวน แรงงาน (คน/ครั้ง)	ระยะเวลา (วัน/ครั้ง)	อัตราค่าแรง (บาท/วัน/ คน)	จำนวนเงิน (บาท/ปี)	หมายเหตุ
ค่าห่อ ส้มเขียวหวาน ตอนออกผล						
อื่นๆ....						
รวม						

6. ค่าแรงที่ใช้ในเก็บเกี่ยว

- () ใช้แรงงานในครอบครัว ไม่มีค่าจ้างแรงงาน จำนวนคน จำนวนวัน
- () จ้างแรงงานอื่น จำนวนคน จ้างทั้งหมดวัน ค่าจ้างต่อวัน
- () จ้างเหมาให้เก็บคิดเป็นเงินบาท

7. ค่าขนส่งไปขาย จำนวนบาท

8. ค่าบรรจุภัณฑ์ในการขาย

- () ก่อ่ง จำนวน ก่อ่ง ราคาต่อก่่งบาท
- () แข่ง จำนวน แข่ง ราคาต่อแข่งบาท
- () อื่น ๆ จำนวนบาท

ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง